

**15 Konferencja Międzyparlamentarna
do spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa
oraz Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPZiB/WPBiO)
Helsinki, 4-6 września 2019**

Oświadczenie końcowe Prezydencji

Uwagi wstępne

15 Konferencja Międzyparlamentarna ds. WPZiB/WPBiO odbyła się w Helsinkach, w dniach 4-6 września 2019 roku. Uczestniczyli w niej parlamentarzyści z państw członkowskich oraz Parlamentu Europejskiego. Udział wzięli także deputowani z krajów kandydujących do UE oraz z krajów biorących udział jako goście. Oświadczenie końcowe odzwierciedla tematy rozmów między uczestnikami.

My, współprzewodniczący 15 Konferencji Międzyparlamentarnej:

- wierzymy, że na początku nowego europejskiego cyklu politycznego konieczna jest znaczna zmiana w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE. UE musi przyjąć rolę światowego lidera oraz aktywnie bronić i promować nasze wspólne wartości i interesy na świecie. W czasach, gdy inni coraz bardziej kwestionują globalny porządek oparty na zasadach, my, Europejczycy, musimy bronić multilateralizmu, prawa międzynarodowego, demokracji i praw człowieka. W tym celu UE musi skuteczniej wykorzystywać istniejące instrumenty, działać w sposób bardziej jednolity, usprawniać procesy decyzyjne i wzmacniać naszą wspólną obronę.
- W tym kontekście z zadowoleniem przyjmujemy ambitne wytyczne zaproponowane przez Przewodniczącą-elekt Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen. W szczególności popieramy propozycje usprawnienia procesu decyzyjnego w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa poprzez pełne wykorzystanie istniejących postanowień Traktatu. Ponadto popieramy propozycję zwiększenia finansowania działań zewnętrznych w nowych Wieloletnich Ramach Finansowych na lata 2021–2027. Wzywamy wybraną Przewodniczącą, by w zmieniającym się świecie uczyniła priorytetem swojej kadencji politykę zagraniczną i bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwo obywateli.

Obronność UE

- Uważamy, że istotne zmiany w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony muszą być monitorowane, oceniane i podejmowane w porozumieniu z państwami członkowskimi. Stopniowe kształtowanie wspólnej polityki obronnej wzmacnia naszą europejską

tożsamość i naszą niezależność w celu promowania pokoju, bezpieczeństwa i postępu w Europie i na świecie.

- Przypominamy, że w ciągu ostatnich dwóch dekad trzy czwarte naszych obywateli konsekwentnie opowiadało się za bardziej powszechną obroną europejską i podkreślamy, że Unia Europejska wciąż musi odpowiedzieć na to oczekiwanie. Większość państw członkowskich zobowiązało się do zwiększenia wydatków obronnych lub już wydaje 2% swojego PKB na obronę. Do 2040/45 r. skumulowane wydatki na obronę w UE będą stanowiły 10 bilionów euro. Państwa członkowskie, wspierane przez instytucje UE, muszą opracować spójną strategię inwestowania tej kwoty w bezpieczeństwo i obronę w Europie oraz opracować działania, które należy podjąć na szczeblu UE.
- Rozwijanie stałej współpracy strukturalnej (PESCO) jest kluczowym projektem dla wymiaru obronnego UE i wzmacnia zdolności krajowe. Ponadto Europejski Fundusz Obronny (EDF) służy poprawie zdolności krajowych i wspiera rozwój krajowego przemysłu obronnego i zdolności obronnych.
- Współpraca obronna UE powinna być nadal koordynowana z NATO i powinna mieć na celu tworzenie synergii zarówno dla UE, jak i NATO.

Wyzwania w zakresie bezpieczeństwa w rejonie Morza Bałtyckiego i Arktyki

- Zauważamy, że środowisko bezpieczeństwa w Europie Północnej pogorszyło się w ostatnich latach z powodu zmian sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i środowiska. Bezpieczeństwo energetyczne jest ściśle związane ze zmianami klimatu i należy je poprawić poprzez zmniejszenie zależności UE od paliw kopalnych. Transformacja Arktyki stanowi jeden z głównych skutków zmian klimatu mających wpływ na bezpieczeństwo UE.
- Podkreślamy, że Arktyka powinna pozostać regionem bezkonfliktowej współpracy; podkreślamy znaczenie stałego zaangażowania i dialogu z Rosją oraz wszystkimi stronami w ramach regionalnej współpracy w Arktyce, w szczególności Rady Arktycznej i współpracy transgranicznej UE-Rosja, pomimo wzrostu rozmieszczenia rosyjskich sił zbrojnych w regionie, budowy i ponownego otwarcia rosyjskich baz wojskowych oraz utworzenia rosyjskiego arktycznego okręgu wojskowego.
- Wskazujemy na zmieniający się charakter zagrożeń bezpieczeństwa w regionie Morza Bałtyckiego, w tym degradację środowiska morskiego, kontrowersyjne projekty infrastruktury energetycznej i rosnące zagrożenia cybernetyczne; jesteśmy głęboko zaniepokojeni istotnym przesunięciem: od demilitaryzacji do ponownej militaryzacji regionu Morza Bałtyckiego.

Relacje transatlantyckie

- Przypominamy, że chociaż w ostatnich latach partnerstwo transatlantyckie borykało się z wieloma wyzwaniami i zakłóceniami, współpraca długoterminowa między UE i USA, podobnie jak z innymi partnerami dzielącymi nasze wartości, pozostaje kluczowa i leży w interesie zbiorowego bezpieczeństwa i dobrobytu partnerów.
- Uważamy, że w globalnym, złożonym i coraz bardziej wielobiegunowym świecie UE i USA muszą odgrywać wiodącą i konstruktywną rolę poprzez wzmacnianie i przestrzeganie

prawa międzynarodowego, promowanie i ochronę podstawowych praw i zasad oraz wspólne rozwiązywanie regionalnych konfliktów i globalnych wyzwań;

Balkany Zachodnie

- Uważamy, że stała integracja Bałkanów Zachodnich z tkanką wartości, procesów i struktur UE pozostaje kluczowym celem polityki rozszerzenia UE. Obowiązek utrzymania wiarygodności polityki rozszerzenia pozostaje wspólnym obowiązkiem decydentów w całej UE i w krajach Bałkanów Zachodnich. UE, jej państwa członkowskie i kraje przystępujące muszą wzmocnić swoje zaangażowanie, ponieważ procesy przystąpienia i wewnętrzna reforma UE powinny iść w parze, aby się wzajemnie wzmacniać.
- Podkreślamy, że sprowadzenie integracji UE do zwykłego procesu technokratycznego i gospodarczego grozi podważeniem jej fundamentów, a mianowicie demokracji, praworządności i wolności mediów; wzywamy do natychmiastowego zajęcia się niedemokratycznymi tendencjami, w tym zawłaszczaniem państwa i mediów oraz przewyższaniem pozostałych podziałów, tym samym poprzez osiągnięcie autentycznego pojednania etnicznego, politycznego i (między) narodowego, na wzór ustanawiającego standardy Porozumienia z Prespy.

Zagrożenia hybrydowe

- Gratulujemy Europejskiemu Centrum Doskonalenia Przeciwdziałania Zagrożeniom Hybrydowym (CoE) jego cennego wkładu w dzielenie się najlepszymi praktykami, budowanie zdolności, testowanie nowych pomysłów i obronę przed zagrożeniami hybrydowymi; wzywamy Komisję i Wysokiego Przedstawiciela do kierowania pracami w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym, opracowywania reakcji hybrydowych oraz do zapewnienia odpowiedniego wsparcia wszystkich misji CoE.
- Wzywamy Komisję i Wysokiego Przedstawiciela do uczynienia z oceny ryzyka hybrydowego standardowego narzędzia w działaniach zewnętrznych UE, w szczególności tam, gdzie UE inwestuje za granicą w pokój, bezpieczeństwo i rozwój lub tam, gdzie rozmieszczone są siły bezpieczeństwa i obrony państw członkowskich; podkreślamy, że UE musi pozostać źródłem wiarygodnych informacji i ocen opartych na faktach oraz zapewniać odpowiednią pomoc osobom dotkniętym dezinformacją i szantażem.

Iran

- Zdecydowanie potwierdzamy stałe zaangażowanie UE w zachowanie Wspólnego Kompleksowego Planu Działania (JCPoA) jako kluczowego elementu bezpieczeństwa regionalnego i globalnego. Wzywamy Iran do powrotu do pełnego wykonywania JCPoA, pozostania stroną umowy i do przestrzegania, by irański program nuklearny pozostał pokojowy. Z zadowoleniem przyjmujemy fakt, że instrument wspierania wymiany handlowej (INSTEX) z Iranem już działa, gdyż umożliwia on kontynuowanie legalnego handlu z Iranem.
- Wzywamy do regionalnego rozwiązania w zakresie irańskiego programu raket balistycznych, aby uniknąć dalszej eskalacji; wzywamy do pilnego ograniczenia i

zmniejszenia eskalacji napięć na całym Bliskim Wschodzie, aby zachować stabilność polityczną krajów regionu.

- Z zadowoleniem przyjmujemy i wspieramy regionalne inicjatywy w zakresie bezpieczeństwa morskiego, które przyczynią się do deeskalacji, odbudowy zaufania oraz zrozumienia wśród głównych podmiotów. Swoboda nawigacji morskiej musi być zawsze szanowana.

Zmiana klimatyczna i bezpieczeństwo

- Przypominamy, że zmiany klimatu wpływają na wszystkie aspekty życia ludzkiego, w tym poprzez zwiększenie prawdopodobieństwa konfliktów i przemocy, ubóstwa i wysiedleń.
- Podkreślamy, że kwestie bezpieczeństwa klimatycznego powinny zostać uwzględnione w całym portfolio polityki zagranicznej, w tym w handlu zagranicznym. UE powinna rozwinąć zdolności do monitorowania ryzyka związanego ze zmianami klimatu i powinna prowadzić polityki dotyczące wzmacniania czujności na konflikty i zapobiegania kryzysom. W tym kontekście misje i programy UE na obszarach objętych konfliktem powinny oferować odpowiednie możliwości reagowania.
- Podkreślamy jak ważne jest, by UE przemawiała jednym głosem na wszystkich forach międzynarodowych. Wskazujemy zatem potrzebę opracowania kompleksowego podejścia do zmian klimatu i bezpieczeństwa. Wzywamy państwa członkowskie do odegrania większej roli w skutecznym wdrażaniu takich konwencji międzynarodowych jak porozumienie paryskie.

Mika Niikko

David McAllister

Ilkka Kanerva

**Przewodniczący Komisji
Spraw Zagranicznych**

**Przewodniczący Komisji
Spraw Zagranicznych**

**Przewodniczący Komisji
Obrony**

Parlament Finlandii

Parlament Europejski

Parlament Finlandii